

21 stycznia 2021 Warszawa, dnia

Znak sprawy: PRR.po.053.2.2021PRR.po.053.2.2021

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 stycznia 2021 r., znak: KRIR/MJ/19/21, przy którym przekazano wniosek Pomorskiej Izby Rolniczej z dnia 30 grudnia 2020 r., znak: BPIR/S/119/2020, w sprawie trudnej sytuacji producentów warzyw zaopatrujących sektor gastronomii w Polsce, jak również wystąpienia poszkodowanych rolników, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawia następujące wyjaśnienia.

Na opłacalność produkcji i ceny krajowych owoców i warzyw uzyskiwane przez producentów wpływ mają czynniki takie jak: podaż i popyt na ogólnoswiatowym rynku, stan zapasów poszczególnych produktów w kraju i na świecie, produkcja krajowa oraz wielkość handlu zagranicznego. Ważnym czynnikiem są także koszty siły roboczej, w szczególności jeśli zbiór odbywa się ręcznie. Jednocześnie należy zauważyć, że podaż owoców i warzyw ze strony rodzimych producentów jest rozdrobniona, a indywidualni producenci jako dostawcy niedużych partii towaru nie mają odpowiedniej siły przetargowej do prowadzenia skutecznych negocjacji przed sprzedażą. W celu przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 w Polsce wprowadzono m.in. przepisy ograniczające funkcjonowanie sektora HoReCa (tj. lokali gastronomicznych, restauracji, stołówek czy hoteli), który jest istotnym odbiorcą produktów rolno-żywnościowych, w tym owoców i warzyw, od polskich rolników.

W tych realiach rynku jest absolutną koniecznością, aby producenci owoców i warzyw w Polsce wzmocnili swoją pozycję rynkową poprzez wzrost koncentracji podaży, planowanie produkcji i dostosowywanie jej do popytu, a także skracanie łańcucha dostaw.

Sektor owoców i warzyw jest objęty wspólną organizacją rynków produktów rolnych (WORR) i uregulowany na mocy przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.). Ww. przepisy regulujące WORR w przypadku sektora owoców i warzyw przewidują możliwość

podejmowania działań o charakterze interwencyjnym, finansowanych przy częściowym udziale środków z budżetu UE przez organizacje producentów owoców i warzyw.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zachęca producentów do zrzeszania się w organizacje producentów, które stosownie do powyższych uregulowań powinny być podstawowym filarem funkcjonowania tego rynku. Główną rolą organizacji producentów jest wzmocnienie pozycji rynkowej i stabilizacja dochodów producentów będących ich członkami poprzez planowanie i dostosowywanie produkcji do popytu, koncentrację podaży i poprawę wprowadzania produktów do obrotu, a także optymalizację kosztów produkcji, oferowanie pomocy technicznej. Co do zasady, organizacje producentów są zobowiązane do zagospodarowania całości produkcji dostarczonej przez swoich członków.

Producenci na rynku owoców i warzyw mogą otrzymywać wsparcie finansowe poprzez programy operacyjne organizacji producentów, których są członkami. Organizacje producentów realizujące programy operacyjne są bowiem uprawnione do otrzymania z budżetu UE pomocy finansowej w wysokości 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów (pułap ten może zostać zwiększony do 4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego). Do finansowania programu operacyjnego organizacja producentów zakłada fundusz operacyjny, który jest finansowany ze składek członków organizacji lub samej organizacji oraz z pomocy unijnej ograniczonej do 50% funduszu operacyjnego. Działania możliwe do wdrożenia w ramach programów operacyjnych są zawarte w opracowanej przez MRiRW „Strategii krajowej dla zrównoważonych programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw oraz zrzeszeń organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2018-2022” (Dz. Urz. MRiRW z 2017 r., poz. 70).

W myśl przepisów ww. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 wyłącznie organizacje producentów owoców i warzyw, jako jednostki odpowiedzialne za skuteczne równoważenie relacji popytowo-podażowych na rynkach poszczególnych produktów sektora owoców i warzyw, mają możliwość zastosowania działań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom (obejmujących między innymi wycofanie produkcji z rynku; w odniesieniu do każdego produktu wycofanie z rynku nie może przekraczać 5% ilości tego produktu sprzedanej przez daną organizację producentów), korzystając jednocześnie ze wsparcia finansowego na ich realizację. Działania te mogą polegać m.in. na przeprowadzaniu operacji skutkujących ograniczeniem podaży produktów, których rynek znalazł się w sytuacji kryzysowej lub jest zagrożony taką sytuacją.

Producenci owoców i warzyw zrzeszeni w organizacjach producentów posiadają zatem narzędzia pozwalające na skuteczne ograniczenie niekorzystnego wpływu kryzysu na ich sytuację ekonomiczną.

Ponadto Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, że zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19* (Dz.U. 2020 poz. 1086) stosowane są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych między innymi podmiotom prowadzącym

działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Stosownie do przepisów ww. ustawy kredyty obrotowe odnawialne lub nieodnawialne z dopłatami do oprocentowania udzielane były w celu zapewnienia płynności finansowej utraconej lub zagrożonej utratą w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19. Kredyty te były udzielane na warunkach komercyjnych, natomiast z Funduszu Dopłat do Oprocentowania są realizowane dopłaty do oprocentowania w wysokości:

- 2 % w przypadku mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców,
- 1 % w przypadku dużych przedsiębiorców.

Dopłaty są stosowane do umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. Aktualnie prowadzone są prace mające na celu umożliwienie udzielania ww. kredytów również w 2021 r.

Jednocześnie resort rolnictwa stale monitoruje rynek i analizuje informacje zebrane od producentów, konsumentów i przedsiębiorców. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dostrzega problemy występujące na rynkach rolnych i w ramach posiadanych możliwości podejmuje działania w celu poprawy warunków produkcji oraz satysfakcji dochodowej w polskim rolnictwie.

Z poważaniem,

Waldemar Guba\$Imię Nazwisko
Dyrektor\$Stanowisko
Departamentu Przetwórstwa i Rynków
Rolnych\$Biuro/Departament
/podpisano elektronicznie/